II - Sociaal Domein – kosten uitvoering door Rheden

Kernboodschap
De gemeente Rozendaal staat voor een acuut financieel en bestuurlijk risico doordat uitvoeringspartner Rheden forse kostenstijgingen en een mogelijke afbouw van de samenwerking in het sociaal domein heeft aangekondigd. Omdat deze claims over stijgende apparaatskosten onvoldoende zijn onderbouwd en de feitelijke zorgvraag vanuit Rozendaal relatief klein is, moet de evaluatie worden aangegrepen om de kosten-verdeelsleutel te herzien.

Wat we van u als raadslid vragen?
Er is geen enkele aanwijzing dat de uitvoeringskosten werkelijk zijn gestegen: uit de eigen begroting van Rheden blijkt dat de formatie krimpt en de overhead stilstaat. Toch betaalt Rozendaal in 2026 ruim een kwart meer.

- Eis de onderbouwing op vóór besluitvorming: de opbouw van het budget afdeling Samenleving van Rheden (2024, 2025 en 2026) naar formatie, loonsom en inhuur, de grondslag van de 35% overhead, en de afrekening op werkelijke kosten over 2024 en 2025.
- De bijdrage moet kostendekkend zijn, niet meer: laat de verdeelsleutel heronderhandelen op geactualiseerde zorgcijfers en op werkelijke kosten per dossier.

---

1. Probleemstelling & impact

- Kostenstijging: De apparaatskosten stijgen van €317.743 (2024) naar €434.000 (2026). Rheden dreigt de huidige 50%-reductie te schrappen, waardoor de kosten in 2027 kunnen verdubbelen naar €868.000.
- Afbouw overeenkomst en proces: Rheden overweegt de afspraak af te bouwen vanwege een mogelijke fusie met Brummen, wat voor Rozendaal een acuut probleem veroorzaakt. Deze hogere kosten en plannen zijn eenzijdig per brief aangekondigd, zonder dat de afgesproken evaluatie is gedaan.
- Oude afspraak geldig: De herziene afspraak uit 2024 is eind 2025 van rechtswege verlopen, daarmee zijn de afspraken uit 2015 van toepassing en mist de grondslag voor de gehanteerde kostenverrekening.

2. Analyse & Weerlegging

- Lage relatieve zorgvraag: Op basis van de geactualiseerde cijfers blijkt dat Rozendaal in de periode 2024-2026 een relatieve zorgvraag van 42% heeft. De afgesproken reductie zou dus eerder hoger moeten zijn dan lager of zelfs 0%.
- Loonontwikkeling onlogisch: De stijgingen (waaronder +27,8% in 2026) zijn niet te verklaren of te onderbouwen vanuit de CAO-ontwikkelingen. In 2025 is sowieso teveel stijging doorberekend (5% i.p.v. de werkelijke 1,97%).
- Dossierkosten: Opvallend is dat de apparaatskosten per zorgdossier in Rozendaal aanzienlijk hoger liggen dan in Rheden (bijv. €2.572 tegenover €2.118 in 2025).

3. Bestuurlijke inzet evaluatie

- Evaluatie Q3 2026: De uitkomst van dit bestuurlijk gesprek bepaalt de financiële opgave vanaf 2027 en heeft grote invloed op de herindelingsdiscussie.
- Inzicht en onderbouwing: De evaluatie moet zowel helderheid geven over de kosten voor 2027 als de onderbouwing leveren voor de sterke stijging in 2026.
- Actualisatie zorgcijfers: Dit is noodzakelijk om de werkelijke, relatieve zorgvraag van Rozendaal vast te stellen.
- Heronderhandeling verdeelsleutel: Er is afgesproken om bij niet-kostendekkendheid te kunnen kijken naar de kostenverdeelsleutel. Er is sprake van overdekking en dus ruimte om te heronderhandelen.
- Financiële tegenaanval: De analyse geeft aanleiding om de prijsverhogingen te bestrijden én te onderzoeken of Rozendaal over 2024 en 2025 te veel heeft betaald (inclusief mogelijke terugvordering).